

Dagthema: Durven falen (Niet alles bloeit op wat je zaait)

Overweging 16 juli 2017 – Marc van de Giessen

Lector: Andrea Merle

*“... Kerkgemeenschap zijn in de moderne tijd gaat gepaard met falen.
Maar er gaat ook heel veel goed.
Ons falen is onlosmakelijk verbonden met ons,
maar ontslaat ons niet om het te blijven proberen.
We moeten het niet wegstoppen
maar vrede sluiten met teleurstelling.
We zijn zaaiers. ...”*

Eerste lezing van Ds Engele Wijnsma

Tweede lezing: Mattheus 13:3-9 en 18- 23

Openingsgebed

Eeuwige,
We komen van alle kanten
en zijn hier verzameld in een kring,
in een kerk waar uw naam al zo lang klinkt,
waar de muren onze gebeden dragen.
Omring ons met je licht
en wees hier aanwezig in ons midden.
Sta met ons stil
voor de duur van deze viering.
Open ons voor het leven,
open ons voor jou.
Amen

Lied

Bas v.d. Bent / Traditioneel Basisgroep Alkmaar

Ik wens jou vrede, gegroet ben jij
en wie je ook bent wees welkom hier.
Gegroet ben jij, gegroet ben jij,
ik wens jou vrede gegroet ben jij.
Gegroet ben jij, gegroet ben jij
en wie je ook bent wees welkom hier!

Welkom en inleiding

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Aarde. Deze. Enig denkbare.
Rond en blauw in de ruimte.
Met zon, maan en sterren.
Seizoenen, rivieren.
Rivieren die stromen naar zee.
En niets is nog af en alles nog nergens.

Maar hier en daar mensen
en steeds meer en overal.
Mensen die doen wat
vandaag nog gedaan moet.
Die langzaam maar zeker,
bezeten van liefde,
de aarde opdelven uit de onderste afgrond.

Aarde. Deze. Enig denkbare.
Rond en blauw in de ruimte.
Met zon, maan en sterren.
Seizoenen, rivieren.
Rivieren die stromen naar zee

Eerste lezing van Ds Engele Wijnsma

God kijkt naar de oogst van je leven. Zelfs ons falen is deel van zijn plan. Ja, dat laatste vinden we vaak moeilijk.

Vaak schamen we ons voor ons falen. Of voor ons tekort schieten. Dat poetsen we liever weg. Of nog weer anders: we stoppen het weg in de kelder van ons bewustzijn.

De Duitse theoloog en psychotherapeut Eugen Drewermann vergelijkt ons wel eens met mensen die alleen maar leven in de bovenste twee verdiepingen van hun huis en doen alsof er geen kelder bestaat. Bang voor spoken in de kelder van hun bewustzijn, demonen die ze liever niet in de ogen kijken. Maar vroeg of laat moet een mens toch wel eens in de kelder zijn en dan kun je het daar maar beter ook op orde hebben.

En dat op orde brengen begint met het besef, dat ook ons falen en tekortschieten een onvermijdelijk deel is van ons leven. Er zullen immers altijd stenen in de akker liggen, of distels die ons willen overwoekeren, of mensen die over onze grenzen gaan.

En natuurlijk heb je daartegen niet elke dag verweer, maar juist daardoor besef je ook hoe kostbaar de momenten zijn waarop je wel tot je recht en bestemming komt. De Grote Zaaier van ons leven weet dat en juist daarom durft hij ons uit te zaaien en over te geven aan de stroom van de tijd.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Van God is de aarde en die haar bewonen.
Van Hem zijn haar diepte en toekomst.
Hij heeft haar gebouwd op het water
en duurzaam verankerd.
Wie mag zijn hoogte beklimmen?
Wie staan met geheven hoofd in zijn huis?
Mensen met rechtvaardige handen.

Mensen met harten onverdeeld,
afgekeerden van schijn en leugen.
Mensen onkreukbaar, met licht geladen,
die doen het goede dat moet gedaan,
dat slag dat vraagt en vecht om Hem,
dat Hem wil zien met eigen ogen.   *(herhaald vanaf “Van God is de aarde...”)*

Poorten, heft uw hoofden omhoog.
Maakt u groter, oeroude deuren.
Hier komt de eeuwige, de lichtende.
Wie is de eeuwige, de lichtende?
Het is Hij die vecht om gerechtigheid,
het is de God van de armen, de sterke.
Poorten, heft uw hoofden omhoog,
hier komt Hij, de God van de armen,
de sterke, de eeuwige, de lichtende.
Wie Hij, de sterke, de lichtende?
Die ons maakte en riep tot gerechtigheid,
onze God, de eeuwige, de lichtende.

Tweede lezing volgens Mattheus 13:3-9 en 18- 23

Jezus sprak tot hen over vele dingen in gelijkenissen. “Eens”, zo begon Hij, “ging een zaaier uit om te zaaien. Bij het zaaien viel een gedeelte op de weg en de vogels kwamen het opeten. Een ander gedeelte viel op de rotsachtige plekken, waar het niet veel aarde had; het schoot snel op omdat het in ondiepe grond lag. Toen de zon was opgekomen, kreeg het te lijden van de hitte, zodat het verdorde bij gebrek aan wortel. Weer een ander gedeelte viel onder de distels en deze schoten op, zodat het verstikte. Een ander gedeelte tenslotte viel op goede grond en leverde vrucht op: deels honderd-, deels zestig-, deels dertigvoudig. Wie oren heeft, hij luistere.”

Gij dan, luistert naar de gelijkenis van de zaaier: Zo dikwijls iemand het woord van het Koninkrijk wel hoort maar niet begrijpt, komt de boze en rooft weg wat gezaaid ligt in zijn hart; dat is hij die op de weg gezaaid is. Die op rotsachtige plekken werd gezaaid, is hij die het woord hoort en het terstond met blijdschap opneemt: maar hij heeft geen wortel geschoten, hij leeft bij het ogenblik, en als hij omwille van het woord verdrukt of vervolgd wordt, komt hij onmiddellijk ten val.

Die gezaaid werd tussen distels is hij die het woord wel hoort, maar dit wordt door de zorgen van de wereld en de begoocheling van de rijkdom verstikt en zo blijft het zonder vruchten. Maar die in goede aarde werd gezaaid, is hij die het woord hoort en begrijpt en daarom vrucht draagt: bij de één is de opbrengst honderdvoudig, bij een ander zestigvoudig en bij een ander dertigvoudig.”

Lied

De wildernis
zal bloeien
als een roos

Martinus Nijhoff / Tom Löwenthal

Overweging

Zaaien of oogsten?

Over mijn falen vertel ik liever niet. Toch besloot ik ooit advies in te winnen over de tegenvallende resultaten op mijn werk. Ik ging op bezoek bij een ouwe rot in het vak. Ik beklagde over de hardnekkige slachtofferwinst van sommige deelnemers in mijn trainingsprogramma.

Het zat zo. Ik had aan een donor beloofd dat ik 90 achtergestelde jonge vrouwen per jaar naar de arbeidsmarkt zou leiden. Ik had er 120 geselecteerd en getraind. Dan had ik 30% marge voor vrouwen die het trainingsprogramma vroegtijdig zouden verlaten. Dat heet resultaat gericht werken. En tot mijn schaamte voorkwam ik niet dat er jonge vrouwen liever slachtoffer speelde- dan een betaalde baan aannamen. Ik begreep het echt niet.

De man schaterde van het lachen. Marc, heb jij hier gefaald? Dus die meiden die uitvallen en niet binnen de 3 maanden aan het werk zijn, hebben gefaald? De donoren vergeten iets belangrijks; Je bent een zaaier. En je rapporteert alleen over de oogst. En je praat over de korte termijn, soms duurt het oogsten langer dan je plant. Falen hoort er gewoon bij.

Falen neemt God voor lief

Toen ik de overweging van Engele Wijnsma las, merkte ik weerstand. De oorspronkelijke betekenis gaat over God die geloof zaait in harten van de mensen, en die verwijst naar ons falen om zijn geloof aan te nemen en voeding te geven.

Tegenspoed, verleiding en zorgen van de wereld voorkomen dat geloof vrucht kan dragen. Ik las het meer als waarschuwing dan als troost.

De Bergense dominee wees me op de troostende uitleg. Houd er rekening mee dat je niet alles wat je zaait, kan oogsten.

Pas je zelfbeeld aan, want misoogst is onlosmakelijk verbonden met je leven. Sluit vrede met mislukkingen. Heb wat zelfcompassie als iets niet lukt. En wees dankbaar voor de keren als het wel lukt.

Je kan niet altijd een perfecte ouder, partner, burger of gelovige zijn. Je falen hoort net zo goed bij het leven als je succes. Dat houdt ons bescheiden.

Zaaien

De gelijkenis van Jezus geeft eigenlijk ruimte voor ons mensen. Zaaï goedheid, vriendelijkheid, heb lief en doe recht. Zet je in om de wereld een beetje mooier te maken. Geef het een kans. Zaaï! En realiseer je dat niet alles vrucht kan dragen.

Alain Verheij schreef vorige maand een column in Lazarus; Er zijn nogal wat christenen die de overstap gemaakt hebben van traditioneel christelijke kerk naar de 'linkse kerk'. De bonte stoet van vegetariërs, feministen, social justice warriors die – eerlijk is eerlijk – elkaar nogal eens de les leest. Voor de flexitariër is de McDonald's en de kiloknallerconsument de duivel. De vegetariër vindt de flexitariër een laffe hypocriet. Voor de veganist is de vegetariër een lachertje. Alain verzucht daarom: 'Een beetje genade graag!'

Ons geloof mag groeien. De woorden over het Koninkrijk mogen wortel schieten en groeien. En lees elkaar niet de les.

Geef elkaar de ruimte.

Zaaien en oogsten in de Duif

In de Duif. We zaaien door ons wekelijks te verbinden aan het visioen van Gods Koninkrijk. We zetten ons in om naar elkaar om te kijken en een bijdrage te leveren aan een rechtvaardige wereld.

Wat is onze oogst? We zijn de enige basisgemeente in Nederland die elke week een viering heeft. Elke week is er een boekje. Het koor repeteert elke week. Elke viering wordt voorbereid en geëvalueerd in de liturgievergadering. De kerk wordt elke week ingeruimd en netjes achtergelaten. Iedere week worden mensen uitgenodigd. De zieken in de gemeenschap wordt naar omgekeken.

En lukt alles wat we willen? Blijven alle Duiven tot sint juttemis? Nee. Maar ons falen hoort bij innoveren.

Kerkgemeenschap zijn in de moderne tijd gaat gepaard met falen. Maar er gaat ook heel veel goed. Ons falen is onlosmakelijk verbonden met ons, maar ontslaat ons niet om het te blijven proberen. We moeten het niet wegstoppen maar vrede sluiten met teleurstelling. We zijn zaaiers. En het is de Eeuwige die ons toevertrouwt om Zijn belofte waar te maken. God heeft ons nodig.

De moed van falen.

In de Duif hebben een visioen voor de wereld en gebruiken de bijbel als reisgids voor de ziel. En ja, er zijn nog veel meer reisgidsen voorradig. We hunkeren naar een andere toekomst. We willen God en goedheid zien gloeien in ieder mens.

En tot die tijd, blijven we zaaien. Goedheid, vriendelijkheid, mededogen, geduld. En beseffen dat niet alles wat we zaaien ook vrucht zal dragen. Toen ik de oude rot in het vak vroeg om advies, vroeg hij mijn zelfbeeld aan te passen.

Falen hoort bij proberen. En het is me gelukt om mijn gebreken en falen onderdeel van mezelf te aanvaarden.

Laten we doorgaan met zaaien. En moed verzamelen om te durven falen. Niet alles bloeit op, wat we zaaien. En dat houdt ons bescheiden. Ik vraag jullie vandaag om veel te falen. Want dat betekent volgens mij dat we van alles hebben geprobeerd om Zijn naam zichtbaar in ons te maken.

Moge het zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Geest van leven en liefde,
ver aan mij vooraf, royaal aan mij vooruit,
maar ook in mij aanwezig.

Soms noem ik Hem Eeuwige,
maar het liefste noem ik Haar Schepper.

Ik geloof in mensen, gedreven door de Geest,
die mij vóórleven wat leven betekent en wat liefde vermag.

Daarom geloof ik in Jezus en in zoveel anderen
die leefden en leven zoals Hij.

Ik geloof in de Gemeenschap van de Geest:
mensen die samen zich oefenen in recht doen en vrede stichten,
in breken en delen.

Ik geloof in het goede,
dat wij nu eens verbergen dan weer openbaren.

En ik geloof dat het goede het kwade zal overleven;

dat niet het laatste woord zal zijn aan de dood,
maar aan het leven en de liefde.
Amen.

Collecte met intermezzo van Irina Antonova en Christina

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Deze bijeenkomst zij ons tot zegen.

Dit komen tezamen van mensen, gezichten en zielen
van hier en overal, aarde en hemel,
deze seconde der uren, der eeuwen,
zij ons tot zegen.

Moge de donkere nacht onze dagen behoeden,
deze nieuwe dag ons zuiveren, sterken,
dat onze boeien geslaakt,
onze honger gestild,
dat niet de dood op ons valt.
Moge het licht van de morgen
over ons opgaan, nieuw alle dagen.

Moge de kracht in ons varen
van Jezus uw dienstknecht uw kind.
Dat ons voor ogen staat hij door u geroepen,
bestemd en beziel om in ons midden,
eens en voorgoed,
te zijn uw woord uw voorbeeldmens,
aldoende liefde, recht –
brood uit de hemel, water uit de rots,
wijnstok wereldwijd vertakt –

Dat waar wij gaan zijn geest ons overschaduwet,
liefde sterker dan de dood.

Die mens gedenken wij
als een van ons, als een met u.
Moge het delen van dit brood en deze beker
ons sterken in de hoop
dat hij leven zal in ons
uit kracht van u.

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood en liefde is genoeg voor allen.
Kom bevrijden wees genadig,
ere zij u in den hoge,
diep in ons midden,
vrede op aarde,

kome wat komt.

Nodiging

Jezus had op de avond voor hij gemarteld en vermoord werd, een maaltijd met leerlingen. Hij zei; blijf dit doen om mij te gedenken. Breek en deel alsof ik er nog bij ben. Wees dankbaar en verbind je aan de droom van een wereld waar liefde, recht en brood is voor ieder mens.

Niet alles bloeit op, wat je zaait. Maar probeer het telkens weer. Het breken en delen van brood en wijn, is daarmee voor ons meer dan brood en wijn geworden. Het is een aanmoediging, en een oefening om ons blijvend in te zetten voor sociale rechtvaardigheid in de wereld. Ieder op zijn eigen wijze.

Voel je welkom, het maakt niet uit wie je bent, waar je vandaan komt, weet je uitgenodigd want alles is gereed.

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Wat in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.

Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.

Maar wie niets hebben, wie zal hen hieraan deel geven?
En die in weelde zwelgen en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?

Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om
aarde, jouw aanschijn te vernieuwen.

Slotgedachte - Spiegel

Vader en zoon lopen in het bos. Plotseling struikelt de jongen en omdat hij pijn voelt roept hij: 'Ahhhh'. Verrast hoort hij een stem vanuit de bergen die 'Ahhhh' roept. Vol nieuwsgierigheid roept hij: 'Wie ben jij?' en hij krijgt als antwoord: 'Wie ben jij?'. Hij wordt kwaad en roept: 'Je bent een lafaard' waarop de stem antwoordt: 'Je bent een lafaard'

Vragend kijkt de jongen zijn vader aan. De man zegt: 'Zoon, let op' en roept: 'Ik bewonder jou'. De stem antwoordt: 'Ik bewonder jou' Vader: 'Jij bent prachtig' en de stem: 'Jij bent prachtig' De jongen is verbaasd, maar begrijpt het nog steeds niet.

Daarop legt de vader uit: 'De mensen noemen dit echo, maar in feite is dit het leven... Het leven geeft je terug wat jij er zelf in brengt. Het leven is een spiegel van jouw handelingen. Als je meer liefde wilt, geef dan meer liefde! Wil je meer vriendelijkheid, geef dan meer vriendelijkheid!'

Onze Vader

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Onze Vader verborgen,
uw naam worde zichtbaar in ons.
Uw koninkrijk kome op aarde,
Uw wil geschiede.
Een wereld, met bomen tot in de hemel,
waar water, schoonheid en brood,
gerechtigheid is en genade
waar vrede niet hoeft bevochten,
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen,
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd,
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.
Doof de hel in ons hoofd,
leg uw woord op ons hart,
breek het ijzer met handen,
breek de macht van het kwaad.
Van U is de toekomst kome wat komt.

Activiteiten en informatie

Slotlied

Huub Oosterhuis / Antoine.Oomen

Refr. Wie heeft brood genoeg
voor zo grote hongerige menigte? (2x)

Woord dat zegt wat liefde is,
en weer zegt: de aarde delen,
recht is liefde, brood voor velen,
God is brood is mensenrecht?
Woord van God, God in ons, hou aan.
Eeuwig woord, alledagenwoord,
doe ons verstaan.

Refr. Hongerdood genoeg
voor zo grote goddeloze menigte. (2x)

Hand die kan wat liefde is,
maar niet doet: de aarde delen,
nieuwe levensbomen telen,
God de hand die mensheid voedt?
Hand, doe goed. God in ons, hou aan.
Kinderhand, grotemenshand,
breng dood tot staan.

Refr. Mensengeest genoeg
voor zo grote mensgeworden menigte. (2x)

Geest die weet wat liefde is,
en volvoert: de aarde delen,
hoeveel liefde zal het schelen
of er God of niet-god is?
Mens, doe goed. God in ons, hou aan.
Levensgeest, allemensengeest,
vuur liefde aan.

Refr. Wie is God genoeg
voor zo grote hongerige menigte? (2x)

Zegenbede

Moge de weg je zeggen: Volg me maar.
Moge de ster je zeggen: Richt je op mij.
Moge de grond je zeggen: Bezaai me.
Moge het water je zeggen: Drink me.
Moge het vuur je zeggen: Ik warm je.
Moge de boom je zeggen: Schuil in mijn schaduw.
Moge de vrucht je zeggen: Pluk me, eet me.

En als je de weg kwijtraakt, geen vaste grond meer vind en dreigt te verdrinken,
als het vuur gedoofd is en je kou lijdt in een nacht zonder sterren,
als de bomen kaal zijn en je honger en dorst hebt, dan moge de Stem je zeggen:

Wees niet bang. Ik zal er zijn. Ik zal het goede doen groeien.

Moge het zo zijn.

